

Одним із компонентів психологізму є зображення природи. У романі „Вогненні стовпи” міститься велика кількість замальовок галицької природи, що сприймається як жива істота, спроможна реагувати на історичні події, діяти в унісон або контрастувати з психологічними переживаннями людей, наближаючи творчу манеру автора до традиції. Так, відступ мадярів супроводжується похмурим пейзажем, який ніби відповідає тому „сліду”, що залишили після себе завойовники в душах людей: „Перемішана чобітьми, копитами й гарматними колесами озимина, чіплялася розмоклого на березневному талі труниту побілілими від холоду пучками й оживала поміж протоптаними, що повзли з орних обочин на ґрунь і там зливалися в чорну дорогу, котра знесилена розпласталась на хребті, немов звалтована жінка, й нікому більше не було жодного до неї діла, бо село зі страху зсунулося в глибокі видоліни й там запалося під землю” [2, с. 26].

Безсумнівним є те, що пейзаж у романі зображає місце і визначає час, окреслює настрій та переживання персонажів, як у плані зіставлення, так і протиставлення, відтворює історичний та національний колорит: „Біла габа (сніг) розкотилася сувоєм від Троєцького лісу через Лису гору аж до небеславської видоліни. Світ

постав первісно чистим і однотонним, немов перед початком творіння” [2, с. 202]; „надворі розгорялася пожежа, вогненний стовп підпалював крокви під черепицею, розтоплював скло на вікнах” [2, с. 292].

Висновки та перспективи подальшого наукового пошуку. Головними рисами психологізму у романі Р. Іваничука „Вогненні стовпи” є здатність розкрити таємниці внутрішнього світу людини, виразити душевні рухи так точно і яскраво, як це не зробити людині в повсякденному, звичайному житті. У психологізмі один з секретів довгого історичного життя літератури минулого: кажучи про душу людини, вона говорить з кожним читачем про нього самого. Отже, у романі Р. Іваничука „Вогненні стовпи” психологізм проявляється у різних формах його художнього втілення і служить способом як драматизації тексту, так і засобом характеристики персонажів.

В перспективі плануємо розглянути інші конструктори психологізму, оскільки саме аналіз проблем психологізму, характеротворення в романі відкриває можливість глибокого пізнання творчої індивідуальності письменника, його стилю, закономірностей у процесі художнього осягнення людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Айхенвальд Ю. Поетика. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://feb-web.ru/feb/slt/abc/lt2/lt2-6331.htm>
2. Іваничук Р. Вогненні стовпи / Р. Іваничук. – Львів: Літопис, 2002. – 432 с.
3. Ключек Г. Так що ж таке поетика? / Г. Ключек // Поетика. – К.: Наукова думка, 2010. – С. 516.
4. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як та ін. – К.: Академія, 2011 – 750 с.
5. Ткаченко А. Елементи поетики – чинники стилю / А. Ткаченко // Філологічні семінари. – К.: ВГЦ, 2009. – Вип. 6. – С. 229.
6. Харкун В. Дефінітивні розбіжності терміна „Поетика” в літературознавчих методологіях ХХ ст. / В. Харкун // Вісник ЗДУ. Філологічні науки. – Запоріжжя, 2011. – №1. – С. 210-9

УДК 632.954(477.64)

Діхтяр А. В., Туровцева Н. М.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГЕРБІЦИДІВ НА ТЕРИТОРІЇ ОРІХІВСЬКОГО РАЙОНУ

Науковий керівник – Пюрко О.Є., кандидат біологічних наук, доцент

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь

Анотація: У статті визначені особливості використання та внесення хімікатів. Проаналізовано рослинність на експериментальних ділянках. Встановлено спектр дії обраних гербіцидів на рослинність даного регіону.

Ключові слова: гербіциди, рослини, дослідні ділянки, Орхівський район.

Dightiar A., Turovceva N. The features use of herbicides in Obukhov district

Summary: There are use the features and introducing chemicals. The vegetation analysis on experimental plots. Established spectrum activity of selected herbicides on vegetation in the region.

Keywords: herbicides, plant research areas Orikhivsky area.

Актуальність. Хімічний метод боротьби з бур'янами відіграє провідну роль в системі захисту рослин від шкідливих для їх росту і розвитку організмів. На сьогодні, в світовому аграрному ринку можна знайти більше 250 спеціальних препаратів, що борються з бур'янами [1–3]. Кількість препаратів постійно зростає, через потребу користувачів [4, 7]. Ці препарати відрізняються за стійкістю, токсичністю, ефективністю та різними нормами використання. Від препарату, способу його дії та правильного внесення залежить весь шлях та остаточний результат використання гербіцидів [5, 6].

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблемою особливості використання гербіцидів та певних територіях, з урахуванням спектру дії займалося багато учених. Одночасно із впровадженням у виробництво речовин гербіцидної дії вченими розпочинаються всебічні дослідження механізму дії цих сполук на рослинні організми – на їх морфологічну й анатомічну будову рослин. У результаті виконаних експериментів учені дійшли висновку, що гербіциди здатні суттєво порушувати обмін

речовин не тільки в бур'янів, які є причиною їх загибелі, але й значно впливають на здійснення обмінних процесів у культурних рослинах.

Мета статті розкрити ефективність дії гербіцидів на рослинність Орхівського району.

Виклад основного матеріалу. Для визначення спектру дії вибраних гербіцидів на рослинність даного регіону було обрано 6 ділянок: на 1-3 ділянці знаходяться рослини, які існували на ній вже місяць, на них не проводились жодні обробки: обприскування, перекопки і обробки (механічно чи вручну) ґрунту, рослини на цих ділянках, мали різний період зростання та видовий склад. Ділянки 4–6 – це ділянки з молодого рослинністю, яка росте на ґрунті, що піддавався механічній обробці, а дана територія характеризується низьким фіто різноманіттям.

Основними рослинами, що існують на території Орхівського району є: *овстюг звичайний*, *мишій зелений* (*Setaria viridis* L.), *осот городній* (*Sonchus oleraceus* L.), *щиріця закинута* (*Amaranthus retroflexus* L.), *грицики звичайні* (*Capsella bursa pastoris* L.), *талабан польовий* (*Thlaspi arvense* L.), *молочай городній* (рис.1).

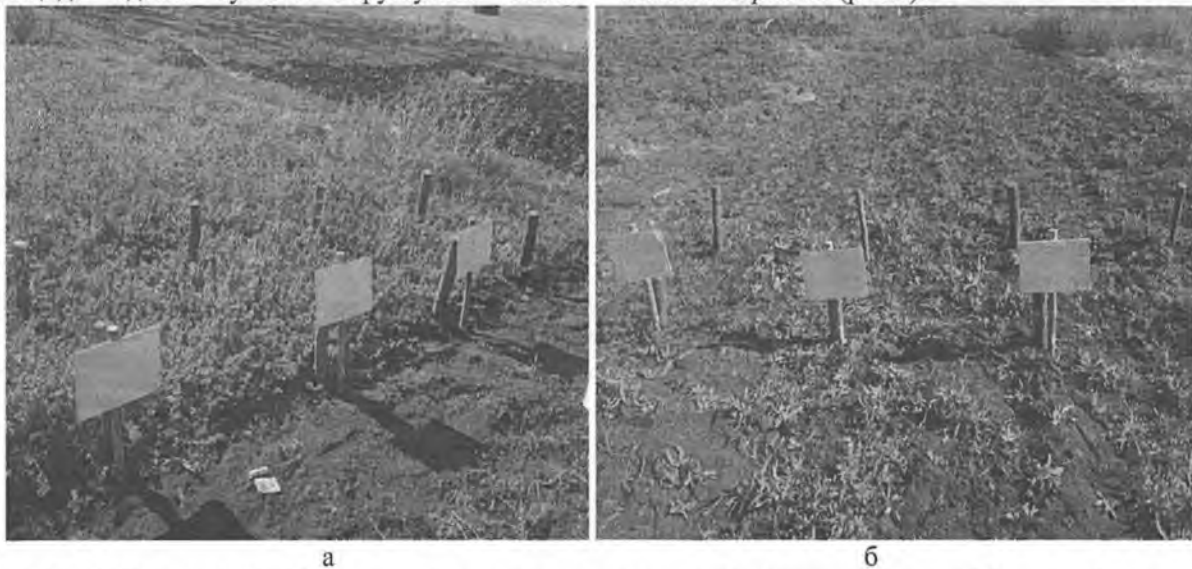

Рис. 1. Піддослідні ділянки: а – ділянки з старою рослинністю, що росте на ній більше місяця; б - ділянка з молодого рослинністю, проходить дослід через 7 днів після обробки ґрунту.

Ділянки оброблялись препаратами суцільної та вибіркової дії:

- 1 ділянка – раундап (препарат загальної дії), 2 ділянка – осотін (діє на осот та інші бур'яни), 3 ділянка – цукрон+, 4 ділянка – раундап, 5 ділянка – осотін, 6 ділянка – цукрон+.

Наші дослідження показали, що через два тижні дослідні ділянки характеризувались наступними показниками: 1 ділянка – бур'ян засох, по всьому периметру обробки; 2 – більшість рослинного покриву поживкла і

висохла, але не всі рослини, найбільш стійкі залишилися стояти зеленими, бо процес продовжується; 3 – рослини загинули слабо (рис. 2а), 4 – суккулентні рослини загинули слабо, а

молочай піддався обробці; 5 – слабо виражена дія; 6 – слабо виражена дія (рис. 2б).

Отже, результати обробки довели, що з трьох препаратів, які використовували, найкращий

результат показав раундап. Відсоткове співвідношенні дії гербицидів зображено на рис. 3.

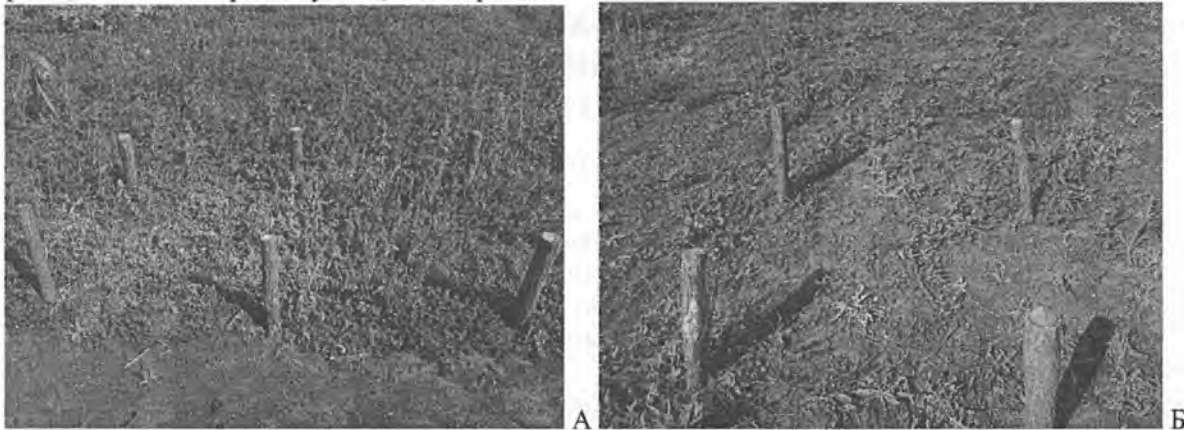

Рис.2. Ділянки після обробки: А – 1-3 ділянки, Б – 4-6 ділянки.

Рис. 3. Дія гербицидів на рослини Орхівського району.

Висновки та перспективи подальшого наукового пошуку. В результаті виконаних досліджень встановлено спектр дії обраних гербицидів на рослинність даного регіону. Було визначено рослинність на ділянках, на яких проходити досліди. Вивчено основні способи внесення гербицидів. Визначили за допомогою теоретично – практичної діяльності різноманітність спектру дії гербицидів на ділянки, яких вони використовуються. Такі препарати

використовують для знищення окремих видів бур'янів, під дією таких препаратів інші рослини продовжують нормально рости і розвиватися. Під час правильного використання препарату на територіях, де його застосовують, звільнюються посіви від надзвичайно сильних конкурентів за світло, вологу, поживні речовини, життєвий простір. Багато препаратів при завищених нормах можуть виявити суцільну дію.

Список використаних джерел

1. Бублик Л. І. Довідник із захисту рослин / Л. І. Бублик. – К.: Урожай, 2000. – 749 с.
2. Велецкий И. Н. Технология применения гербицидов / И. Н. Велецкий. – Л.: Сельхозгиз, 2002. – 223 с.
3. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: навч. посіб./ В. С. Джигирей. – К.: Знання, 2004. – 309 с.
4. Івашура А. А. Екологія: теорія та практика: навч. посіб./ А. А. Івашура. – Харків: ІНЖЕК, 2004. – 207 с.
5. Гербициди та їх раціональне використання: навч. посіб. / З. М. Грицаєнко, Є. П. Ковальський. – К.: Урожай, 2001. – 308 с.
6. Врочинский К. К. Применение пестицидов и охрана окружающей среды / К. К. Врочинский. – К.: Вища школа, 1979. – 208 с.
7. Курдюков В. В. Последствие пестицидов на растительные и животные организмы / В. В. Курдюков. – М.: Колос, 1982. – 128 с.